

TANTÁRGY LAP

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Licensz
1.6 Szak/Képesítés	Pszichológia

2. A tantárgy adatai

2.1 Tantárgy elnevezése	PLX00061 Örökbefogadás						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dávid-Kacsó Ágnes, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	-						
2.4 Tanulmányi év	II/III	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	DS/Opcionális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	3.2 Melyből: kurzus	2	3.3 szeminárium/labor	-
3.4 Tantervben szereplő összórászám	48	3.5 Melyből: kurzus	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					13
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-órászama	27				
3.8 A félév össz-órászama (kreditszám x 25h)	75				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi (curriculum)	-
---------------------------	---

4.2 Kompetenciabeli	-
---------------------	---

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók	
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-	

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	Az előadás célja a következő kompetenciák elsajátítása: Kognitív kompetenciák: C1. A helyettesítő családban nevelkedett gyermekek szükségleteire és beavatkozási módszereire vonatkozó fogalmak, elméleteinek és módszerek ismerete C2. A nem biológiai családjukban nevelkedő gyermekek és családjaik sajátosságaira adaptált beavatkozási módszerek tervezése. C3.A speciális intervenciót igénylő helyzetek felismerése a nem származási családjuk ben nevelkedett gyermekek esetében Instrumentális /aplikatív kompetenciák C4. A nem biológiai gyermeket nevelő családok és gyermeknevelési intézmények problematikájára adaptált intervenciók módszerek kidolgozása és alkalmazása. C5.Alternatív stratégiák és fogalmi keretek alkalmazása a nem származási családban élő gyerekek és fiatalok sajátos problémáinak megértésére és kezelésére. Attitűdbeli/Magatartásbeli kompetenciák: C6. A kliens autonómiájának és részvételi jogának tiszteletben tartása a felmérés-beavatkozás -utánkövetés folyamatában.
Transzverzális kompetenciák	CT1. Elméleti és gyakorlati ismeretek integrálása a beavatkozás hatékonyabbá tétele érdekében Autonómia és felelősségteljes hozzáállás a feladatok elvégzésében. CT2. Az interdiszciplináris munka elveinek megértése és alkalmazása a hatékonyság növelése érdekében beavatkozások CT3. Az időforrások és tanulási technikák hatékony felhasználása a személyes és szakmai fejlődés érdekében .

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A nem biológiai családjukban nevelkedő gyerekek sajátos szükségleteinek tudatosítása. A belföldi és nemzetközi örökbefogadás intézményi háttere.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az örökbefogadás és intézményi gondozás sajátos társadalmi, intézményi és családi hátterének megértése . Az örökbefogadás és elhelyezés sajátos pszichológiai kérdéseinek megértése, A nem biológiai családban nevelkedő gyerekek és az őket nevelő szülőfigurákkal való munka sajátosságainak megismerése.

8. Tartalmak

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Társadalmi attitűdök az örökbefogadással és a hivatásos nevelőszülői munkakörrel szemben.	Prezentáció - számítógéppel segített előadás a kurzus tartalmának Power point formátumban történő bemutatásával, példákkal, értékelő kérdésekkel az folyamat során, magyarázatokkal, problémákkal, a sikeres közösségi akciókhoz/programokhoz kapcsolódó videóval vagy nyomtatott anyaggal illusztrálva; beszélgetések ezeken az előadásokon, valamint a tanulmányozott szakirodalom alapján (számítógép és videoprojektor használatával), szerepjátékok.	Az ismeretek elmélyítése érdekében heti ismeretellenőrző feladatokra kerül sor a Teams platformon.
2. Az örökbefogadás típusai. A nemzetközi örökbefogadás kérdése.		
3. Az örökbefogadáshoz kapcsolódó jogi szabályozás.		
4. Az örökbefogadásban érintettek alkalmazkodási folyamata. Elméleti perspektívák.		
5. A családi elhelyezés pszichológiai vonatkozásai. Elméleti megközelítések.		
6. A biológiai család jelentősége a nem származási családjában élő gyermek fejlődésében. Kapcsolatok a biológiai családdal.		
7. A kötődés problémája a helyettes családban nevelkedett gyermekek esetében. A kötődés kialakulását támogató technikák.		
8. A nevelőcsaládok, mint a traumatizált gyermekek terápiás környezete. A családok felkészítése a gyermekek esetleges érzelmi és viselkedési problémáira.		
9. A nem származási családjában nevelkedett gyermekek identitásproblémája. A nevelőszülők képzése a gyermek identitása kialakításának támogatására.		
10. A nem biológiai gyermeket nevelő családok különleges szükségletei. A gyermek múltjával való megküzdés.		
11. Az örökbefogadás sikerének monitorizálása. Utánkövetés.		
12. Az intézményi elhelyezés károsító tényezői. Strukturális megszorítások		
13. Gyermekelhelyezési intézményben/lakóotthonban élő gyermekek sajátos szükségletei.		
14. A különböző gondozási formák hatékonysága a gyermek életkora viszonylatában.		
Könyvészet		
Kötelező könyvészet:		

Dávid-Kacsó, Á (2023). Örökbefogadás és intézményi elhelyezés.

<https://view.genial.ly/60082c8873a9e90d3679fe91>

Bercea, F., Roth, M. (2002). O nouă profesie: asistența maternală (contextul social și structura motivațională), *Copiii de azi sunt părinții de mâine*, 11, p. 45-49

Bejenaru, A (2011). Adoptia copiilor în România, Iași: Institutul European.

Brodzinsky, D., M., Schechter, M.D., Marantz Henig, R. (2007) A fi adoptat. Căutarea de o viață a sinelui. Traducere realizată de Oficiul Român pentru Adopții

David-Kacso, A (2009). Örökbefogadás és nevelőszülőség a segítő szakember szemével, Kolozsvár: Presa Universitara Clujeana.

Greenwell, F. (2002). *Reforma bunăstării copilului în România: abandon și dezinstitutionalizare, 1987-2000*. Raportul a fost pregătit pentru Agentia S.U.A. pentru Dezvoltare Internațională (USAID), în România sub Acordul Interagenției ENI-P-00-98-00009, între USAID și Departamentul S.U.A. pentru Sănătate și Servicii Umanitare (DHHS).

Kálmánchey, M. (2001): Nevelőszülőnél élő gyerekeknél előforduló pszichés problémák, *Család, Gyermek, Ifjúság*, XIV, 2001/2, p.45-53

Korbuly, A (2005): A vér szerinti szülő reprezentációja mint „fantom” az örökbefogadó családokban, *Család, Gyermek, Ifjúság*, XIV, 2005/5, p.8-11

Rácz, A. (szerk)(2012). Gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi integrációs esélyei. Budapest: Rubeus Egyesület.

Roth, M., Bercea, P. (2002): Plasamentul Familial – Standarde Comparate. *Copiii de azi sunt părinții de mâine*, 11, p. 59-63.

Opcionális könyvészet

Brodzinsky, D.(2011). Children's Understanding of Adoption: Developmental and Clinical Implication. *Professional Psychology Research and Practice*. 42(2), 200-207.

Burcel, T., Gușu, M., Hollinek, I., Tudorică, A., Zanca, R. (2007). *Manualul Asistentului maternal Profesionist*, Transilvania Express.

Moyers, S., Farmer E., Lipscombe J.(2006). Contact with Family Members and its Impact on Adolescents and Their Foster Placements, *British Journal of Social Work*, 36, pp.541-559.

O'Halloran, K. (2015). The Politics of Adoption. International Perspectives on Law, Policy and Practice, Dordrecht: Springer Science+Business Media.

Stein, M (2005) 'Resilience and young people leaving care: overcoming the odds', Joseph Rowntree Foundation

Weistra, S., Luke, N.(2017). Adoptive parents' experiences of social support and attitudes towards

adoption, *Adoption&Fostering*, 41(3), pp.228-241.

Zamostny, K.P., O'Brien, K., M., Baden, A., L., O'Leary Willey, M.(2003): The Practice of Adoption: History, Trends and Social Context, *The counseling Psychologist*, 31/6, p.651

***H.G. nr. 1432,1434,1437/ 2004

***Legea 272/ 21 iunie 2004

*** Legea nr. 57/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative

***H.G. nr. 679/12 iunie 2003

8.2Seminárium/Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1Társadalmi attitűdök az örökbefogadással és a hivatásos nevelőszülői munkakörrel szemben	Kiscsoportos tevékenység	
2. Az örökbefogadás története	Csoportos projekt	
3. Az örökbefogadásban érintettek alkalmazkodási folyamata.	Csoportos projekt	
4. A családi elhelyezés pszichológiai vonatkozásai: gyász, kettős kötöttség, identitás	Csoportos projekt	
5. A biológiai család jelentősége a nem származási családjában élő gyermek fejlődésében. Kapcsolatok a biológiai családdal.	Oktatóvideók, csoportos projekt, kiscsoportos tevékenység	
6. A kötődés problémája a helyettes családban nevelkedett gyermekek esetében. A kötődés kialakulását támogató technikák.	Kiscsoportos tevékenység, oktatóvideók.	
7. A nevelőcsaládok, mint a traumatizált gyermekek terápiás környezete. A családok felkészítése a gyermekek esetleges érzelmi és viselkedési problémáira.	Kiscsoportos tevékenység, csoportos projekt.	
8. A nem származási családjában nevelkedett gyermekek identitásproblémája. A nevelőszülők képzése a gyermek identitása kialakításának támogatására.	Kiscsoportos tevékenység, csoportos projekt.	
9.A nem biológiai gyermeket nevelő családok különleges szükségletei. A gyermek múltjával való megküzdés.	Kiscsoportos tevékenység, csoportos projekt.	
10. Az örökbefogadás sikerének monitorizálása. Utánkövetés.	Kiscsoportos tevékenység.	
11. Az intézményi elhelyezés károsító tényezői.	Csoportos projekt, kiscsoportos tevékenység.	

12. A károsító tényezők hatásainak csökkentése, reziliencia elősegítése.

Kiscsoportos tevékenység.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az örökbefogadás és nevelőszülői elhelyezés szakmai és intézményi kereteinek ismertetése 272/2004 és 273/2004 törvény előírásaira és követelményeire épül és az országos Gyermekjogvédelmi Hatóság által alkalmazott módszertant követi.
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Ismeretellenőrző teszt		60%
	Egy reflexiós dolgozat (reflexion paper) kidolgozása két szakirodalmi forrás alapján	Szóbeli bemutató	10%
10.5 Szeminárium / Labor	Félévközi feladatok		10%
	Esettanulmány		20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei • Jelenlét az előadások 50%-án • A másolás vagy különböző forrásokból való kompilálás (fel nem tüntetett forrásokból való használat, tartalmi összeállítás saját név alatt) maga után vonja a vizsgáról való kizárást, illetve a házi feladatok-referátumok semmisnek nyilvánítását. <i>A sikeres vizsgálóhoz a hallgatónak legalább 50%-os teljesítményt kell nyújtania az ismeretellenőrző próbán. Az elméleti bemutató és az esettanulmány elkészítése a sikeres vizsga elengedhetetlen feltételét képezi.</i>			

Kitöltés dátuma: 2024.04.25

Előadás felelőse

Dávid-Kacsó Ágnes egyetemi

adjunktus

